

PRAVILA

za novinare na portalu vatrogastvo.hr

1. UVOD

Promocijom portala „vatrogastvo.hr“ otvorena su vrata svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama da na jednostavan i brz način postanu „Internet-novinari“, odnosno dio zajednice koju čine svi koji doprinose osiguravanju novih sadržaja na portalu.

2. NOVINARSKI STATUS

Dobivanje novinarskog statusa omogućeno je:

- pripadnicima vatrogasnih organizacija i drugih žurnih službi,
- proizvođačima i distributerima vatrogasne i spasilačke opreme,
- osobama koje na različite načine podržavaju djelatnost svih sastavnica sustava civilne zaštite.

Novinarski status može se dobiti isključivo po primitku popunjenog, vlastoručno potpisanog i ovjerenog Zahtjeva za dobivanje novinarskog statusa u okviru portala "vatrogastvo.hr".

Korisničko ime i zaporku dodjeljuju administratori portala vatrogastvo.hr. Korisničko ime je nepromjenjivo. Nakon 5 (pet) neuspjelih pokušaja prijave korisnički račun se iz sigurnosnih razloga zaključava i može ga otključati samo administrator sustava temeljem dokumentiranog zahtjeva od strane novinara odnosno organizacije.

Ako mislite da imate volje i dara za pisanje, želite pomoći u izradi kvalitetnog sadržaja ili naučiti nešto novo tako da počnete pisati i sudjelovati u izradi što kvalitetnijeg sadržaja na vatrogastvo.hr, a samim time s vremenom unaprijediti i sebe i svoje pisanje, slobodno nam se javite!

Suradnici-novinari na portalu vatrogastvo.hr rade isključivo na volonterskoj bazi i samim time ne ostvaruju nikakvu financijsku dobit. Sva eventualna dobit od potencijalnih sponzora i oglašivača na portalu ulaže se u hosting i razvoj portala.

Ako ste se pronašli u tekstu, slažete se s pročitanim i želite pisati za vatrogastvo.hr, slobodno nam se javite na urednik@vatrogastvo.hr ili direktno dostavite Zahtjev za dobivanje novinarskog statusa u okviru portala "vatrogastvo.hr".

3. PRAVILA PISANJA INFORMATIVNIH ČLANAKA (VIJESTI, IZVJEŠTAJA I SL.)

U novinarstvu je najvažnije napisati dobar izvještaj. Čak i u medijima kojima tekst nije najvažniji i koji se temelje na video ili audiozapisu, tekst je temelj dobrog izvještaja.

Pravila pisanja informativnih članaka vidljiva su u deset točaka:

1. Ne piši dok nisi shvatio događaj.
2. Ne piši dok ne znaš što želiš reći.
3. Pokaži, ne pričaj.

4. Navode i ljudski interes smjesti na početak vijesti.
5. Odgovarajuće ilustracije ili anegdote smjesti što bliže početku.
6. Koristi konkretne imenice i živopisne glagole.
7. Izbjegavaj upotrebljavati zamjenice umjesto imenica.
8. Izbjegavaj donositi sud i izražavati vlastito mišljenje. Neka činjenice govore.
9. Ne postavljaljaj pitanja na koja ne možeš odgovoriti.
10. Piši jednostavno, jezgrovito, pošteno i brzo.

Vijest je svježija ili ne postoji. Vijest mora biti pravovremena, dakle pisana u vrijeme kad se stvari događaju ili čim se o događaju sazna.

Zaštita i provjeravanje izvora. Vijest mora sadržavati izvor, najčešće konkretan (rečeno na konferenciji za novinare, na sastanku, u izjavi, preneseno iz medija), a rjeđe u formulaciji „saznaje se“. U tom slučaju urednik znati tko je izvor, a novinar ima obavezu štititi izvor. Vijest ili i njeni elementi se moraju provjeravati (nedopustivo je, na primjer, da se navede pogrešno ime ili prezime nekoga tko je poginuo) a, kad se radi o osjetljivim događajima koji mogu da proizvesti određene posljedice vijest se proverava u dva i više izvora.

Komentar je zabranjen. Vijest po definiciji ne trpi komentar niti osobni ili politički stav autora - to je, naprosto, u toj novinarskoj formi zabranjeno.

Bez pitanja u uvodu. Vijest također ne treba počinjati pitanjem, jer je posao autora vijesti upravo obrnut - da odgovori na pitanje.

Pozadina vijesti. Vijest o nekom događaju koji se ponavlja ili nastavlja, mora sadržati i objašnjenje i podsjećanje, mora imati pozadinu (background), što je jedno od pravila koja novinari često zanemaruju, ili ga koriste u formi komentara, što je, naravno, pogrešno i nedopustivo.

Sustav ladica. Vijest ima svoju kompoziciju koja lako se može „raspasti“ uredničkom intervencijom, pa je zato treba praviti po tzv. sustavu ladica. To znači da urednik, radi kraćenja, može izvući neku „ladicu“, ali da se kompozicija ne sruši, niti da se naruši bilo što od njenih glavnih elemenata.

Bez „uljepšavanja“ teksta. U vijesti po pravilu treba koristiti kratke, jednostavne i razumljive rečenice bez ambicija novinara da figurama, frazama ili metaforama „uljepšava“ tekst.

Prema mnogima jedino i još uvijek nezamjenjivo pravilo pisanja vijesti je pravilo 5 W. Ovo je pravilo nastalo na temelju dugog iskustva pisanja i novinarima pomaže da brzo, učinkovito i jasno opišu ono najvažnije što se dogodilo. Inače, sam naziv pravila 5 W + 1 H potječe iz književnosti. Radi se o stihovima pjesme engleskog književnika Rudyarda Kiplinga o šest poštenih slugu:

Imam šest poštenih slugu (Naučili su me svemu što znam) Njihova imena su Što i Zašto i Kada I Kako i Gdje i Tko.

Imena slugu na engleskom glase What, Why, When, How, Where i Who. U novinarstvu je njihov redoslijed nešto drugačiji pa ide: *Who? (Tko), What? (Sto), When (Kada), Where? (Gdje), Why? (Zašto), How? (Kako).*

Online pisanje trebalo bi čitateljima dopustiti „grananje“ i „klikanje“ na ostale, opširnije sadržaje koji podupiru napisani članak, ovisno o stupnju zanimanja čitatelja. Većina novina referira se na druge izvore, ali ako ste online novinar, tada ste u mogućnosti da čitatelje izravno navedete na ostale, podupiruće izvore informacija. Kad izvještavate za portal, zabilježite si Web adrese takvih izvora i uklopite ih u svoje članke hyperlinkovima. Adrese (URL-ove) pokušajte obilježiti odgovarajućim svojstvima, imenima ili izrazima, svakako bolje nego da odvojeno ispisujete cijele Web adrese ili još gore da navodite ono prevladano - „kliknite ovdje“.

Zabranjeni sadržaji na portalu vatrogastvo.hr

1. Strogo je zabranjeno veličanje totalitarnih režima, govor mržnje, uvrede na nacionalnoj, rasnoj ili spolnoj osnovi i psovke.
2. Izravne prijetnje drugim korisnicima, subjektima novinarskog teksta i/ili članovima redakcije su zabranjene, a u ekstremnim slučajevima i podložne kaznenom progonu.
3. Postavljanje pornografskog, politički ekstremnog, moralno upitnog i uvredljivog sadržaja i linkova je zabranjeno.
4. Strogo je zabranjena uporaba tzv. keyjeva, hackova, crackova ili drugog materijala ilegalne prirode, uključujući ilegalne stranice za download. Kazna je trajna zabrana korištenja korisničkog računa.
5. Oglašavanje i postavljanje linkova čija svrha nije davanje dodatnih informacija vezanih za tekst zabranjeno je.

Novinarima koji krše prethodna pravila bit će zabranjen pristup portalu Vatrogastvo.hr.

4. ZAVRŠNE ODREDBE

Ova Pravila dostupna su na portalu vatrogastvo.hr te se time smatra da su svaka organizacija odnosno svaki korisnik upoznati s njegovim odredbama.

Svi novinari odnosno organizacije dužni su prihvatiti bilo kakve promjene odredaba spomenutih Pravila, a novinari odnosno organizacije će biti obaviješteni o promjenama putem zasebnog newslettera i na drugi odgovarajući način. Novinaru odnosno organizaciji koji ne prihvate promjene uskratit će se daljnji pristup uređivačkom sučelju portala, odnosno do trenutka dok ne prihvati promjene.

U Varaždinu, 30. 08. 2016.

Glavni urednik:
Stjepan Kovaček, dipl. ing.